

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România . . . . . 40 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S'a terminat de imprimat și s'a început punerea în vânzare a marelui și utilului lucrări: *Repertoriul general de jurisprudență Română a Înaltei Curți de Casație (1862—1906)* de d-l I. C. Barozzi.

Lucrarea completă cuprinde patru mari volume și costă lei 60 broșate, adică 15 lei fie-care volum.

Cine dorește a le poseda elegant legate aceste patru volume plătește în plus: 8 lei legătura în pânză; 12 lei cu piele la cotor și 14 lei cu piele peste tot flexibil.

S U M A R

Bibliografie de d-l Cesar.

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, s. I: Maria Petrescu Carabulea cu Căpitan Ion Stănescu;

Idem: Savu Radu Vlad Olteanu cu Niță Duța Radu ș.a.;

Idem, secț. II: Ion D. Lăptuc, contravenție la legea pescuitului;

Idem, s. III: Ministerul de război cu Spulber Teodor ș.a.;

Idem: Ministerul de finanțe cu Ion Bunesco;

Tribunalul Dorohoi: I. Daniilescu cu Teodor Daniilescu;

Curtea de Casație din Belgia: Dreptul peștilorilor la onorariu, (cu o notă de Iscod).

BIBLIOGRAFIE

Studiu asupra Proprietății rurale din Dobrogea¹⁾

Acesta este titlul unei opere de o reală valoare apărută la Constanța în anul trecut.

Autorul acestei lucrări, d-l Ion N. Roman, avocat la Constanța, în chip foarte modest, fără sgomot, fără reclamă, a adus și aduce un serviciu de o mare însemnătate literaturii și jurisprudenței noastre încât privește proprietatea imobiliară în Dobrogea.

În adevăr, proprietatea rurală din Dobrogea a fost guvernată de legiurile otomane, chiar după anexare până la 1882 când a intervenit legea asupra regulării proprietății în Dobrogea. În acest

interval de timp—după cum spune autorul—o sumă de raporturi juridice au fost create pe baza legilor otomane, așa încât astăzi, când este vorba să stabilim cari sunt drepturile ce decurg din aceste raporturi, nu putem face altfel decât să ne referim la legiurile cari le-au creat. Era dar de o importanță foarte mare ca să ne fie aduse la cunoștință acele legiuri.

Autorul acestui studiu însă nu se mulțumește a fi un simplu traducător al Codului otoman asupra proprietății rurale (*Erasi Kanun namessi*), dar îl însoțește de explicațiuni și analize cari fac din opera d-sale un adevărat studiu asupra proprietății rurale în Dobrogea și a modului cum ea a evoluat, făcând o comparație între dreptul musulman și dreptul român.

Proprietatea este împărțită în patru categorii:

a) Proprietatea *Mülk* care se aseamănă cu proprietatea *quiritară* la romani, transmisibilă prin acte între viui și de ultimă voință, proprietarul având plină proprietate;

b) Proprietatea *Mirié*, un fel de uzufruct sau mai propriu un fel de proprietate pretoriană (*rem in bonis habere*), nuda proprietate aparținând Statului;

c) *Vacuf*, proprietate destinată unei opere de binefaceri, religioase, care devine inalienabilă ca fond, veniturile ei servind la opere de binefaceri.

d) Proprietatea *Metruké*, aparținând Statului și care nu poate face obiectul unei proprietăți private; și

e) Proprietatea *Méval*, un fel de *res nullius*, care e susceptibilă de a deveni proprietatea primului ocupant. Aceste sunt terenuri netrebnice cari devin productibile prin lucrările ocupantului.

Toate aceste feluri de proprietăți sunt însoțite de explicații și comentarii, foarte instructive, de către autor.

Tot atât de interesant este dreptul de succesiune.

¹⁾ Această broșură, care are pagini 360 se află de vânzare la *Curierul Judiciar* pe prețul de 5 lei.

Unul din modurile de a se transmite proprietatea *Mülk* mai cu seamă este și succesiunea și atunci autorul, făcând deosebirea transmisiunii pe cale succesorală a proprietății *Mülk*, ale căror drepturi se regulează după legile religioase, de proprietatea *Mirié*, regulată după legile civile, face și un studiu amănunțit și foarte documentat al succesiunilor la musulmani, cari diferă cu totul de succesiunile stabilite după legiurile noastre.

Opera d-lui Roman este însoțită de toate legiurile relative la proprietatea rurală în Dobrogea, legiuri posterioare anexării, astfel încât lucrarea d-sale este foarte completă și merită a fi consultată nu numai de cei cari se ocupă în special de proprietatea rurală în Dobrogea, dar de orice om de legi care voeste să-și îmbogățească cunoștințele cu un studiu mai mult, studiu foarte meritoriu dar împrejurul căruia, din cauza modestiei autorului, nu s'a făcut nici un sgomot.

Noi felicităm pe d-l Roman pentru opera d-sale și așteptăm tot dela d-sa o lucrare asupra situațiunii de fapt a proprietății imobiliare din Dobrogea, lucrare pe care și noi, ca și d-sa, o credem tot atât de interesantă ca opera d-sale de astăzi.

— CESAR

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 6 Mai 1908

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE Prim-Președinte
Maria Petrescu Carabulea cu Căpitan Ion Stănescu

Contract de arendare. — Acțiunea arendașului pentru reducerea prețului arenzii. — Prescripția ei printr'un an de zile. — De când curge termenul prescripției. — Ce efect poate să aibă o scrisoare din partea proprietarului asupra prescripției împlinite. — (Art. 1.329, 1.334 și 1.454 din Codul civil).

Din dispozițiile art. 1334 și 1454 din Codul civil rezultă că acțiunea arendașului, în baza art. 1329 din Codul civil pentru reducerea prețului arende, se prescrie printr'un an din ziua contractului, dacă el este perfect din ziua încheierii lui.

Prin urmare, este fără interes a se cerceta dacă o scrisoare din partea proprietarului către arendaș conține sau nu o recunoaștere de natură a întrerupe prescripția de un an, când se constată că prescripția era împlinită în momentul când a fost scrisă acea scrisoare.

Decizia 184/907. — Casată, după divergință și după recursul făcut de Maria Petrescu Carabulea, deciziunea Curții de apel Craiova, s. II, No. 64/907, data în proces cu Căpitan Ion Stănescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș, în dezvoltarea motivului I de casare;

Pe d-l avocat Em. Antonescu, în dezvoltarea celorlalte motive;

Pe d-l avocat Paul Capeleanu, în combaterea motivului I și II de casare; și

Pe d-l avocat M. Antonescu, în combaterea motivului III de casare;

Asupra mijlocului de casare:

«Violarea art. 1.454, combinat cu art. 1.334 din Codul civil și exces de putere. Instanțele de fond au judecat acțiunea arendașului pentru reducerea prețului de locațiune, din cauză de o lipsă însemnată din conținutul lucrului locat. Am opus, ca fine peremptoriu de neprimire a acestei acțiuni, prescripțiunea anală dela vânzări (art. 1.334 din Codul civil) aplicabilă și la arendași (art. 1.454 din Codul civil) Curtea de apel, considerând ca neadmisibil în fond acest mijloc de apărare, prin calculul arbitrar cu care se face că această prescripțiune ar curge, nu dela data autentificării contractului de arendare, ci dela punerea arendașului în posesiunea efectivă a moșiei arendată, a comis un înveredat exces de putere și a violat precizații articole de lege».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care Curtea de apel din Craiova, s. II, judecând ca instanță de trimitere, după casarea deciziunii Curții de apel din București, s. II, cu No. 160/906, a admis acțiunea pentru scăderea prețului arenzii moșiei Cuparu și Piciorul de munte, care face obiectul procesului de față, acțiunea, intentată, în baza art. 1.329 și urm. din Codul civil, de arendașul Căpitan Ion Stănescu în contra proprietarei Maria Petrescu-Carabulea, recurenta de azi;

Având în vedere că recurenta, pe lângă alte mijloace de apărare, a invocat și pe acela din care trage sus arătatul mijloc de casare, susținând că, conform articolului 1.334 din Codul civil, acțiunea arendașului Căpitan Stănescu este prescrisă, de oarece s'a intentat după un an dela data contractului;

Considerând că este constant că contractul de arendare s'a încheiat în ziua de 20 Decembrie 1902, când s'a și autentificat, iar acțiunea de față s'a intentat la 27 August 1904, adică peste un an și jumătate;

Considerând că din dispozițiunile art. 1.334 și 1.454 din Codul civil rezultă că acțiunea pe care o are arendașul în baza art. 1.329 din Codul civil pentru reducerea prețului arenzei, se prescrie printr'un an din ziua contractului;

Considerând că scrisoarea scrisă de Maria Petrescu-Carabulea atunci numai s'ar putea invoca ca întrerupțivă de prescripțiune când ar fi fost scrisă înainte de împlinirea anului dela data contractului; însă această scrisoare fiind dela 29 Februarie 1904, prescripția era deja împlinită în momentul când a fost scrisă, și este fără interes de a cerceta dacă ea conține sau nu o recunoaștere de natură a întrerupe prescripția de un an, căci această prescripție fiind deja împlinită când scrisoarea a fost scrisă, această scrisoare n'a putut avea de efect orice ar conține, de a întrerupe o prescripție deja împlinită;

Considerând că clauza din art. 10 din contract nefiind relativă la măsurătoarea moșiei arendate, ci numai la niște ogoare făcute de proprietara moșiei, a căror muncă trebuia plătită de arendaș, urmând astfel a se ști că întindere din moșie ocupa acele ogoare spre a se vedea ce datorează arendașul, sus zisa clauză nu constituie o condițiune de măsurătoare sub care s'ar fi arendat moșia, pentru ca să fi depins de dânsa perfectarea contractului;

Considerând, dar, că contractul de arendare fiind perfect din ziua încheierii lui, 20 Decembrie 1902, din acea zi, conform art. 1.334 din Codul civil, curge prescripția de un an a acțiunii în reducerea prețului arenzii, care face obiectul procesului de față;

Considerând că, astfel fiind, și întru cât dela acea dată și până la 27 August 1904, data intentării acțiunii, a trecut mai mult de un an, acțiunea este prescrisă și, prin urmare, sus arătatul mijloc de casare se găsește întemeiat;

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta celelalte motive, Curtea casează, etc.

Audiența dela 12 Mai 1908

Președenția d-lui CH. PHEREKYDE, Prim-Președinte
Savu Radu Vlad Olteanu cu Nița Duță Radu ș. a.

Martori. — Depunerea listei în termen de cinci zile. — Dacă această dispoziție se aplică și la judecătorul de ocol. — (Art. 186 din Procedura civilă).

Dispoziția art. 186 din Procedura civilă din 1900 se aplică și la afacerile date în competența judecătorilor de ocol prin legea dela 1896, de oarece în această lege nu este nici o dispoziție contrarie de procedură care să acorde părților dreptul de a depune lista de martori și peste termenul de cinci zile prescris de art. 186 din Procedura civilă.

Decizia 198/908. — Casată, în urma divergenței ivite și după recursul făcut de Savu Radu Vlad Olteanu, sentința Tribunalului Ilfov, s. II, No. 43/905, dată în proces cu Nița Duță Radu ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat St. Marinescu-Bolintin, în dezvoltarea motivelor de casare;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare:

«Judecătorul de ocol, care a judecat afacerea în prima instanță, după cererea reclamanților și pe temeiul art. 33 din Codul civil în ședința dela 27 August 1901, le admite martori întru stabilirea filiațiunii legitime, lista martorilor se depune tocmai la 6 Septembrie, adică după cinci zile libere (art. 186 din Procedura civilă). M'am opus la audiere, judecata totuși îi ascultă. Ridic obiecțiunea înaintea tribunalului, care trece peste dânsa, adoptând motivele din cartea de judecată, așa încât tribunalul comite un exces de putere, interpretă și aplică greșit art. 186 din Procedura civilă».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că instanțele de fond au judecat că art. 186 din Procedura civilă nu se aplică la judecătorii de ocol, în afacerile civile date în competența lor prin legea dela 1896;

Considerând că este de principiu că Procedura civilă se aplică la judecătorii de ocol, oricâteori în legea judecătorilor de pace nu este o dispoziție contrarie;

Considerând că legile de procedură având efect retroactiv, dispozițiunile din Codul de procedură civilă din 1900 se aplică la afacerile date în competența judecătorilor de ocol, prin legea dela 1896, când în această din urmă lege nu este o dispoziție contrarie de procedură;

Considerând că dispozițiunile finale ale art. 740 din Procedura civilă, după care actuala lege (1896) a judecătorilor de pace rămâne în vigoare până la noi dispoziții, nu pot fi privitoare și la procedura de urmat înaintea judecătorilor de ocol, afară de cazurile unde legea judecătorilor de pace conține dispozițiuni contrarii, cum, spre exemplu, art. 79 și următorii din această lege;

Considerând că, astfel fiind, și întrucât în legea judecătorilor de pace din 1896 nu este nici o dispozițiune care să acorde părților dreptul de a depune lista de martori și peste termenul de cinci zile prescris prin art. 186 din Procedura civilă sub sancțiunea ca partea să nu se mai poată folosi de această probă, rău tribunalul și numai printr-o greșită interpretare și aplicare a art. 186 din Procedura civilă, a admis că judele de ocol a putut să asculte martorii propuși de intimați, cu toate că se constată că lista de martori a fost depusă peste termenul de cinci zile prescris prin sus citatul ext de lege;

Considerând, prin urmare, că mijlocul de casare fiind întemeiat, recursul este fondat;

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta celelalte motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 29 Aprilie 1908

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ion D. Lăptucă, contravenție la Legea pescuitului

Legea pescuitului.—Agenți însărcinați cu constatarea contravențiunilor la această lege.—Agenți domeniali.—Ce se înțelege prin acești agenți.—Dacă ei pot constata contravențiunile la legea pescuitului.

Martori.—Dacă în această materie proba cu martori este admisibilă. — (Art. 42 din legea pescuitului).

1. După art. 42 din legea pescuitului, înfracțiunile prevăzute prin această lege se probează prin procese verbale încheiate de funcționarii enumerați acolo între cari sunt și agenții domeniali; iar prin agenți domeniali legiuitorul a înțeles să vorbească de agenții pescăriilor, cari au îndatorirea de a observa stricta aplicare a legii pescuitului, și căvora prin urmare nu li se poate refuza caracterul de agenți domeniali;

Prin urmare, instanțele de fond sunt în drept a pune temei pe un proces verbal încheiat de un agent domenal.

2. Art. 42 al. 2 din legea pescuitului care dispune că în această materie contra-probă va fi totdeauna admisă, nu este decât o aplicare a dreptului comun, după care proba cu martori în apărare este admisibilă în totdeauna în materie de delict, conform art. 152 combinat cu art. 185 pr. penală.

Deciziunea 899. — Respins recursul făcut de Ion D. Lăptucă, contra sentinței No. 23/908 a Trib. Ialomița.

Curtea,

În lipsa recurentului,

Ascultând pe d-l Procuroor P. Sadoveanu, în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Exces de putere și violarea art. 93 și 96 din constituție violarea art. 42 din legea pescuitului din 7 Octomvrie 1896 greșita interpretare a acestui art. 42 și art. 37 din regulamentul de administrarea și exploatarea pescăriilor aparținătoare Statului din 19 August 1900, căci am ridicat incidentul atât înaintea d-lui jude de pace, cât și la tribunal, că un agent al pescăriilor Statului nu poate constata contravențiunile la legea pescuitului din 7 Octom. 1896, întrucât prin art. 42 se enumără anume cine este în drept a constata aceste contravențiuni; iar agenții pescăriilor nefiind cuprinși în această enumerațiune care este limitativă, nu sunt competenți a încheia procese-verbale constatatoare de contravențiuni la legea pescuitului; iar asemenea procese-verbale fiind nule, inculpații urmează a fi achitați; am mai susținut, înaintea acelorși instanțe că agenții pescăriilor Statului nu sunt competenți să încheie asemenea procese verbale, nici după art. 37 din regulamentul de administrarea și exploatarea pescăriilor aparținătoare Statului din 19 August 1900, întrucât pe cale de regulament nu se poate modifica un articol categoric de lege, cum este art. 42 din legea pescuitului, căci art. 93 combi-

nat cu art. 96 din constituție, spune că regulamentele nu pot nici să modifice, nici să suspende o lege. Așa fiind, agentul Ion Gabincea, care a dresat procesul verbal, nu era competentă a constata acea pretinsă contravenție făcută de mine. Am mai susținut că, întrucât agenții de pescării cu competență de a încheia procesele verbale de contravenție au fost creați abia la 19 August 1900 prin sus citatul regulament, deci posterior legii pescuitului, care este din 7 Octombrie 1896, nu puteau figura în enumerarea făcută în art. 42 din legea pescuitului. Însă atât d-l Jude de pace, cât și tribunalul consideră că prin «agenții domeniali» din art. 42 din legea pescuitului se cuprinde și agenții pescăriilor».

Având în vedere că tribunalul, pentru a constata în sarcina recurentului faptul de contravenție la legea pescuitului, s'a întemeiat pe un proces verbal încheiat de agentul pescăriilor Statului dela punctul Piua-Petri din județul Ialomița;

Considerând că după art. 42 din legea pescuitului, infracțiunile prevăzute prin această lege se vor proba prin procesele verbale încheiate de funcționarii enumerați acolo, între cari sunt și agenții domeniali;

Că prin agenții domeniali legiuitorul a înțeles să vorbească de agenții pescăriilor, cari au îndatorirea de a observa stricta aplicare a legii pescuitului, și că rora prin urmare nu li se poate refuza caracterul de agenți domeniali;

Că, prin urmare, procesul verbal de constatarea contravenției fiind încheiat, în speță, de un funcționar competent, tribunalul cu drept cuvânt a pus temei pe dânsul, și deci motivul de casare este neintemeiat;

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 42 al. 2 din legea pescuitului din 7 Octombrie 1896. Onor. Trib. de Ialomița imi respinge proba cu martori ca inutilă, când acest articol spune categoric că proba contrarie va fi totdeauna admisă».

Considerând că art. 42 al. 2 din legea pescuitului care dispune că, în această materie, contra-probă va fi totdeauna admisă, nu este decât o aplicare a dreptului comun, după care proba cu martori în apărare este admisibilă în totdeauna în materie de delict conform art. 152 combinat cu 185 din procedura penală;

Considerând însă că în speță tribunalul nu a respins ca neadmisibilă proba cu martori cerută, ci a înălțat-o ca inutilă în cauză, și a motivat pentru ce o găsește inutilă, astfel că nu s'a violat dispozițiunile art. 42 al. 2 din legea pescuitului;

Asupra motivului III de casare:

«Violarea art. 191 proc. pen. întrucât d-l jude de pace și Onor. trib. de Ialomița nu a înserat în cartea de judecată No. .../907, toate articolele din legea pescuitului pe cari s'a bazat, nu arată faptul cemi se impută, căci în cele trei alineate ale sale arată numai ce pedepse se va da la diferite fapte fără a se preciza de d-l jude și fără a însera articolul care imi este aplicabil mie».

Considerând că dispozițiunile art. 191 pr. pen. nu sunt prescrie sub pedeapsă de nulitate a hotărârei, ci numai sub pedeapsă de amendă în contra grefierului, așa că și acest motiv este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l procuror, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 18 Martie 1908

Președenția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Ministerul de Resbel cu Spulber Teodor ș. a.

Contabilitate publică. — Șef de clasă. — Atribuțiunile și responsabilitatea lui. — (Art. 91 și 113 din Regulamentul soldelor în armată).

Curtea de Conturi. — Competința acestei Curți de a judeca nu numai pe mănuiitorii de bani publici, dar și pe orice funcționari administrativi, pentru justificarea sumelor ce li s'au avansat pentru îndeplinirea ser-

viciilor. — (Art. 28 al. 2 leg. Curții de Conturi și 16 legea Contabilității).

1. După art. 16 din legea comptabilității generale a Statului, însărcinații cu mănuierea banilor publici nu vor putea fi descărcați de delictul constat asupra lor, arătând sau pretextând că ar avea ordine scrise sau verbale, sau chiar chitanțe dela osebiți funcționari, fie superiori sau egali; iar după art. 28 al. 2 din legea Curții de Conturi sunt justițiabili de această Curte, pe lângă funcționarii mănuiitori de bani publici, și oricari funcționari administrativi, întrucât nu au justificat sumele de bani ce li se vor fi avansat pentru îndeplinirea serviciilor cu cari vor fi fost însărcinați.

2. După art. 91 și 113 din regulamentul legii asupra soldelor în armată, șeful de clasă al unui comandament sau serviciu are ca atribuțiuni formarea stătelor de prezență, primirea mandatelor de soldă, plata soldei personalului și în fine toate operațiunile și manipulările de bani la cari dă loc plata soldelor și a reținerilor, tot în atribuțiunile șefului de clasă intră și păstrarea banilor până la predarea lor la destinația legală, precum și plata acouturilor din soldă la ofițeri.

Prin urmare, dacă un șef de clasă, primind o sumă de bani ce i s'a încredințat cu un mandat de plată, spre a o întrebuința la o anumită destinație, a contractat obligațiunea de a justifica întrebuințarea acelei sume la îndeplinirea scopului arătat în mandat, prin acest fapt el devine justițiabil de Curtea de Conturi, și este responsabil față de Ministerul de Resbel în caz dacă a încredințat suma unui inten-

Deciziunea 81/908. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de Resbel, deciziunea Inaltei Curți de Conturi cu No. 336/907 dată în proces cu Administratorul principal Spulber Teodor și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat V. Antonescu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat A. Comănescu, în combateri;

Pe d-l Procuror-general Ciru Oeconomu, în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

«Exces de putere prin aceia că sa violat dispozițiunile categorice ale art. 16 din lege Comptabilității publice.

«În adevăr, Curtea de Conturi pentru a apăra de răspundere pe administratorul principal Spulber, face o greșită interpretare a cuvintelor: «mănuiitor de bani publici» din art. 16 din legea Comptabilității publice.

«Acest text de lege zice: «însărcinații cu mănuierea banilor publici, nu vor putea fi descărcați de deficitul constat asupra lor, arătând sau pretextând că ar putea avea ordine scrise sau verbale sau chiar chitanțe dela osebiți funcționari, fie superiori sau egali.

Prin urmare, administratorul principal Spulber chiar dacă nu este considerat gestionar propriu zis, dânsul este mănuiitor de bani publici și conform acestui text de lege, de și poate fi apărut pe cale penală de invinuirea deturnării acelei sume prezentând chitanța șefului său Intendentul Roseanu, nu poate însă a fi apărut civilmente de această răspundere pecuniară, dânsul trebuie să justifice legalmente întrebuințarea sumelor ce i s'au avansat în calitatea sa de șef de clasă.

Pentru orice pagubă ar suferi de pe urma defunctului; Intendent Roseanu are recurs contra Moștenitorilor acestuia

recurs de care Statul nu are a se preocupa, după cum eu drept cuvânt observă d-l Consilier I. Cărabătescu prin opiniunea separată ce a formulat în menționata deciziune.

2. «Curtea de Conturi achitând pe administratorul principal Spulber, bazată între alte motive și pe acela că dânsul ca șef de clasă nu poate fi justițiabil de acea Curte, violează textul al. 2 de sub art. 28 din legea sa organică care zice «Mai sunt justițiabili de Curtea de Conturi toți economii de internate, de spitale, de așezăminte de bine facere pioase, și religioase, întreținute de Stat, județ sau comună, precum și oarecare funcționar administrativ, întrucât nu a justificat sumele de bani ce li se vor fi avansat pentru îndeplinirea serviciilor cu cari vor fi fost însărcinați.

«Administratorul principal Spulber, în calitatea sa de șef de clasă, conform art. 91 și 113 din regulamentul legii soldelor în armată, dacă nu putea fi considerat ca gestionar propriu zis, totuși ca funcționar administrativ, prin faptul că a primit asuprași mandatul în chestiune, spre a-l întrebuința la o anumită destinațiune, el a contractat obligațiunea de a justifica întrebuințarea sumei la îndeplinirea scopului arătat, și, prin acest fapt dânsul devine justițiabil de Înalta Curte de Conturi potrivit art. 28 al. 2 mai sus citat».

Având în vedere deciziunea No. 336 bis din 1907 a Înaltei Curți de Compturi, supusă recursului;

Având în vedere că din această deciziune rezultă, în fapt, că intimații: Administratorul principal Teodor Spulber, și defunctul intendent C. Roșianu, au fost dați în judecata Înaltei Curți de Compturi, de către Ministerul de Război, recurent în acest proces, spre a fi obligați, în mod solidar, la restituirea sumei de lei 3000 pentru că la inspecția făcută Casei Intendentei Stabilimentelor Militare, girată de intimatul Teodor Spulber, s'a constatat, în sarcina acestuia, lipsa acelei sume, adnotată asupra-i, în calitate de șef de clasă cu mandatul de plată No. 893/906, ca avans pentru plata soldelor personalului ofițeresc al acelei intendențe;

Această lipsă a sumei de trei mii lei, intimatul o justifică cu o chitanță a intendentului Roșianu, decedat în urmă, și din care se constată că i-a încredințat-o acestuia;

Considerând că Curtea de Compturi, judecând a-facerea, prin deciziunea dată și supusă recursului, achită pe Administratorul principal Teodor Spulber de plata sumei de lei 3000, pe motiv că, dânsul nefiind gestionar nici de drept nici de fapt, nu poate să fie justițiabil de acea Curte și obligă numai pe moștenitorii decedatului intendent C. Roșianu, la plata sumei de mai sus, pe motiv că, acesta luând dela intimatul administrator Teodor Spulber, suma de lei 3000, cu obligațiunea de a plăti el avansurile în locul numitului administrator, s'a pus prin acest fapt, în pozițiunea unui funcționar, care a primit dela Stat o sumă de bani pentru un serviciu oarecare, și nu a justificat întrebuințarea ei;

Având în vedere dispozițiunile art. 16 din legea Contabilității generale a Statului care dispune că «Însărcinării cu mănuierea banilor publici, nu vor putea fi descărcați de deficitul constatat asupra lor, arătând sau pretextând, că ar avea ordine scrise sau verbale, sau chiar chitanțe dela oșebii funcționari, fie superiori sau egali», cum și dispozițiunile art. 28 al. 2 din legea organică a Curței de Compturi, care, pe lângă alți funcționari mănuitori de bani publici, dispune, că, mai sunt justițiabili de Curtea de Compturi și or care funcționar administrativ, întrucât nu a justificat sumele de bani ce li se vor fi avansat, pentru îndeplinirea serviciilor cu cari vor fi fost însărcinați;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 91 și 113 din regulamentul legii asupra soldelor în armată, șeful de clasă al unui comandament din serviciu, are ca atribuțiuni formarea statelor de prezență, primirea mandatelor de soldă, plata soldei personalului și în fine toate operațiunile și manipularile de bani la cari

dă loc plata soldelor și a reținerilor, tot în atribuțiunile șefului de clasă intră și păstrarea banilor până la predarea lor la destinația legală, precum și plata aconturilor, din soldă la ofițeri;

Considerând că în conformitate cu sus citatele texte de lege și regulament, Administratorul principal Teodor Spulber, în calitatea sa de șef de clasă, primind suma de 3000 lei, ce i s'a încredințat cu mandatul de plată No. 893/906, spre a o întrebuința la o anumită destinațiune, a contractat obligațiunea de a justifica întrebuințarea acelei sume la îndeplinirea scopului acestui mandat și prin acest fapt el devine justițiabil de Curtea de Conturi, iar justificarea adusă nu poate fi ținută în seamă în baza art. 16 din legea contabilității generale;

Considerând dar că numitul șef de clasă, încredințând suma ce a încasat cu acel mandat de plată, decedatului intendent C. Roșianu, prin aceasta dânsul a deturnat acea sumă dela destinațiunea anume determinată pentru care fusese ordonată, și ca atare e responsabil față de Ministerul de Război;

Că așa fiind, motivele de casare invocate de recurent, fiind întemeiate, recursul cată a fi admis;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc

Audiența dela 26 Martie 1908

Președenția D-lui G. P. Petrescu, Președinte

Ministerul de Finanțe cu Ion Bunescu

Pensie.—Aplicarea legii în vigoare la momentul înscrierii pensiei.—Timpul petrecut în congegiu.—(Art. 58 din legea generală de pensii din 1902 și legea din 7 Martie 1907 care modifică art. 25 din legea din 1902).

Asemănat art. 58 din legea pensiilor, stabilirea dreptului de pensie se face după condițiunile prevăzute prin legea în vigoare în momentul lichidării dreptului la pensie, căci până la acel timp funcționarii sau urmașii lor n'au drepturi câștigate contra Statului, ci numai o simplă expectativă.

Astfel, dacă înscrierea la pensie s'a făcut după 7 Martie 1907, când s'a pus în aplicare legea prin care s'a suprimat dispozițiunea din art. 25 din legea pensiilor, care nu socotea timpul din congediu, urmează că trebuie a se ține în socoteală și timpul petrecut în congediu, conform legii în vigoare la momentul lichidării dreptului la pensie.

Deciziunea 85/908. — Respins recursul făcut de Ministerul de finanțe contra deciziunii Curței de apel Iași s. I No. 87/907 dată în proces cu Ion Bunescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l adv. Zeuceanu în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l adv. P. Borș în combateri;

Deliberând,

Având în vedere deciziunea Curței de apel Iași s. I No. 87/907 ce este supusă recursului, din care rezultă următoarele:

Că Ion Bunescu intimatul în recurs, a cerut la 26 Februarie 1907 de a fi înscris la pensie pentru anii ce a servit Statului;

Că comisiunea pentru constatarea drepturilor la pensie, prin deciziunea No. 203/907, recunoaște numitului cu începere dela 1 Aprilie 1907 un drept de pensie brută de 46 lei lunar pentru 20 ani de serviciu;

Că în realitate, însă, Ion Bunescu a servit Statului 27 ani 10 luni și 28 zile, dar a avut un concediu ilimitat dela 1 Septembrie 1900 până la eșirea sa la pensie, și comisiunea, considerându-l ca pus din oficiu în retragere sau în disponibilitate, nu a calculat timpul cât a stat în această situațiune, ca timp util la pensie, față cu dispozițiunile art. 25 din legea generală de pensie;

Că Ion Bunescu făcând apel, Curtea de apel prin sus menționata deciziune întemeinduse pe împrejurarea că dispozițiunile art. 25 din legea generală de pensii, privitoare la timpul de concediu, ce nu se socotește la pensie, au fost suprimate prin dispozițiunile adiționale din legea modificatoare, promulgată la 7 Martie 1907, a ținut în seamă ca timp util pentru dreptul la pensie, timpul servit în concediu de către intimatul în recurs, și i-a recunoscut un drept de pensie de șapte zeci lei pe lună cu începere dela 1 Aprilie 1907;

Având în vedere că în contra deciziei Curței de Apel, Ministerul de finanțe a făcut recursul ce este a se judeca;

Asupra motivului I de casare:

«Gresită aplicațiune a dispozițiilor adiționale ale legii din 7 Martie 1907, și violarea art. 25 al. 7 din legea generală de pensie dela 1902.

«Ion Bunescu a servit ca învățător 27 ani 10 luni și 28 zile din care 6 ani și 6 luni i-a petrecut continu în concediu cu începere dela 1 Iunie 1900 până la eșirea din serviciu.

«Timpul de concediu întrecând 1/20 din totalul timpului servit cu drept cuvânt trebuia să se scadă la socotirea pensiei în conformitate cu art. 25 al. 7 din legea generală de pensii. Curtea de apel din Iași prin deciziunea atacată cu recurs, reformează deciziunea Comisiunii de pensii, pe motiv că după legea din 7 Martie 1907 al. 7 din art. 25 al. 7 din legea de pensii s'a suprimat și concediile, urmează a se socoti cu timpul servit. Curtea însă pierde din vedere că cererea de lichidare a drepturilor de pensie a lui I. Bunescu, a fost făcută înainte de 1 Martie 1907 adică într'un timp când nici nu exista legea pe care Curtea o aplica.

«Curtea se înșală și în drept când aplică o lege posterioară cererii de lichidare și uită că după dispozițiunile art. 49 din legea pensiunilor, cererile de pensii trebuie sub pedeapsă de nulitate a fi făcute înainte de 1 Martie, ceea ce desigur împiedică pe cineva a pretinde aplicarea unui drept posterior aceste date».

Considerând că stabilirea dreptului de pensie nu se face după condițiunile prevăzute prin legile anterioare, ci după cele prevăzute în legea în vigoare la timpul lichidării acelui drept, căci până la acel timp funcționarii sau urmașii lor, n'au drepturi câștigate contra Statului, ci numai speranța pentru ajutorul sau recompensa ce le poate da Statul, ca vechi servitori ai săi, după condițiunile ce negreșit are dreptul Statul de a le pune, pentru acordarea unor asemenea ajutoare sau recompense, până la ziua când se decide înscrierea lor la pensie, afară numai de casurile de excepțiuni prevăzute expres prin legea în vigoare, de a se aplica legile anterioare, pentru oarecari categorii de funcționari, sau urmași de ai funcționarilor;

Considerând că acest principiu este prescris formal prin art. 58 din legea generală de pensii;

Având în vedere că în specie, intimatul în recurs, a cerut în ziua de 26 Februarie 1907 înscrierea sa la pensie cu începere dela 1 Aprilie 1907;

Că la 7 Martie 1907 punându-se în aplicațiune legea prin care s'a suprimat dispozițiunea din art. 25 din legea generală de pensii privitoare la timpul de concediu ce nu se socotește la pensie, cu drept cuvânt instanța de fond a ținut seamă, ca timp util pentru dreptul la pensie, timpul servit în concediu de către intimatul în recurs, și a recunoscut că dânsul are 27 ani, 10 luni și 28 zile de serviciu, după dreptul acordat prin legea în vigoare sus menționată și conform cu principiul prescris prin citatul art. 58 din legea generală de pensii;

Că astfel fiind motivul de casare invocat de recurent este nefondat;

Asupra motivului al II-lea de casare:

«Omisiune esențială.

«Comisiunea de pensii a scăzut din totalul timpului servit de Ion Bunescu 6 ani și 6 luni pe motiv că în acest interval

a stat în disponibilitate; această interpretare era bazată pe o formală dispozițiune din legea pensiilor art. 25.

«Curtea de apel în fața căreia ambele părți au discutat dacă în speță există sau nu disponibilitate, nu se pronunță de loc asupra acestei cestiuni.

«Omisiunea Curței este evidentă, că este și esențială pentru că tocmai această cestiune de fapt a disponibilității putea să resolve pricina».

Considerând că acest motiv este inexact în fapt întru cât Curtea de apel prin soluțiunea dată procesului dedus judecăței sale, s'a pronunțat implicit asupra cestiunii care formează obiectul acestui motiv de casare;

Că așa fiind și motivul al II-lea este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI

Audiența dela 1 Martie 1908

Președenția D-ului I. G. IANCULESCU, Judecător

I. Daniilescu cu Teodor Danielescu

Societăți—Impărțirea averii unei societăți între asociați.—Aplicarea aceluiași reguli ca la împărțirea unei eredități.—Evicțiunea unui tovarăși din bunul pus în lotul său.—Valoarea ce are a se plăti

Remiterea de către creditor a titlului unuia din codebitori.—Condițiunile cerute acelui codebitor pentru a putea cere dela ceilalți debitori partea lor din acea datorie.—(Art.1530 și 787 c. civil).

1. Conform art. 1530 c. civil, la împărțirea averii societății între asociați se aplică regulile relative la împărțirea eredității, la forma acestei împărțiri și la obligațiunile ce rezultă între erezi;

Prin urmare, lovarășul, în caz de evicțiune a bunului pus în lotul său, are acțiunea în garanție contra celorlalți tovarăși, de oarece, conform art. 787 c. civil, coerezii, (coasociații) sunt datori garanți unul către altul, pentru turburările și evicțiunile ce preced dintr'o cauză anterioară împărțirii, fiecare în proporțiune cu partea sa ereditară.

2. Deși unii autori susțin că în caz de evicțiune a unui coerede, colitatea indemnitației ce trebuie acordată acestuia, are a se calcula după valoarea ce o avea obiectul în momentul partajului, totuși astăzi, majoritatea autorilor ca și jurisprudența au admis că indemnitatea datorită copărtaşului evins trebuie calculată după valoarea lucrului în momentul evicțiunii.

Dacă debitorul, căruia creditorul a remis titlul, are un codebitor solidar contra căruia vrea să recurgă spre a-l face să îndure jumătate din datorie, dânsul trebuie să dovedească că titlul i-a fost remis în urma unei plăți făcute, căci numai faptul de a fi plătit îi deschide acțiunea recursorie contra codebitorului solidar.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția făcută de Ion Daniilescu, în contra sentinței civile No. 300/907, prin care este obligat a plăti intimatului de azi Theodor Daniilescu suma de 2354 lei 90 bani, cu procente legale, dela data acțiunii până la achitare, plus 300 lei cheltueli de judecată;

Având în vedere susținerile și opunerile părților, depozițiile martorilor și actele aflate la dosar;

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt următoarele:

În anul 1901, prin actul de partaj (desfacere a tovarășiei) autentificat de acest tribunal la No. 878/901, frații Theodor și I. Daniilescu, tovarăși până atunci, în comerțul ce exercitau și proprietari în mai multe imobile, se desfac de tovarășie împărțind între ei bunurile ce aveau. Cu ocaziunea împărțirii cade în lotul lui Theodor Daniilescu, un imobil situat în Galați piața Rizer No. 9, evaluat prin actul de împărțire la suma de 4000 lei, (patru mii). Se întâmplă însă ca după partaj D-na Tinca Pandeli face proces înaintea tribunalului, pentru a i se recunoaște dreptul de proprietate asupra unei jumătăți din imobilul menționat, și prin deciziunea Curței din Galați No. 218/904, dânsa are câștig de cauză, așa că Theodor Daniilescu rămâne evins de jumătate din imobilul sus zis; Theodor Daniilescu, intentă însă acțiune la tribunalul de Covurlui, care îi dă câștig de cauză, condamnând pe Ioan Daniilescu, în lipsă, prin sentința No. 300/907, contra căreia Ion Daniilescu face opoziția de față;

Având în vedere că art. 1530 c. civ. prevede că la împărțirea averii societății între asociați se aplică regulile relative la împărțirea eredității, la forma acestei împărțiri și la obligațiunile ce rezultă între erezi; că, așa fiind, tovarășul, în caz de evicțiune a bunului pus în lotul său are acțiunea în garanție contra celorlalți tovarăși, de oarece conform art. 787 c. civ. «Coerezii» (în speță coasociații) sunt datorii garanți unul către altul pentru turburările și evicțiunile ce proced dintr-o cauză anterioară împărțirii, fiecare în proporțiune cu partea sa ereditară (vezi art. 788 c. civ.),

Având în vedere că deși Dumonlin (De eo quod inte rest, n. 145), Pothier (Traite de la Vente n. 633) și Laurent (t. 10 No. 448) susțin că în caz de evicțiune cotitatea indemnitației ce trebuie acordată are a se calcula după valoarea pe care o avea obiectul în momentul partajului, totuși, este azi admis atât de majoritatea autorilor, cât și de jurisprudență că indemnitatea datorită copărtașului evins trebuie calculată după valoarea lucrului în momentul evicțiunii (Demolombe t. 17, No. 36 și urm.; Aubry et Rau t. 6 p. 371 § 625; Cass. fr. 9 April 1862. D. P. 62, 1, 290);

Având în vedere că intimatul oponent nu discută acest punct; recunoaște că reclamantului i s'a cauzat un prejudiciu prin faptul că a fost evins de jumătate din imobilul căzut în lotul său, însă susține ca el să ia parte numai la paguba reală suferită de reclamant și anume la jumătate din sumă de 900 lei (nouă sute) cu cât se constată din acte că reclamantul s'a împăcat cu Tinca Pandeli;

Având în vedere că Theodor Daniilescu susține că deși din acte se vede că s'a împăcat cu Tinca Pandeli plătindu-i 900 lei, în realitate însă el a debursat 2000 lei, de oarece pe lângă suma de 900 lei plătită a iertat d-nei Tinca Pandeli o datorie a acesteia pentru târgueli, târgueli posterioare desfacerei tovarășiei, și pentru a dovedi acest lucru a cerut dovada cu martori;

Având în vedere că din depunerile martorilor ascultați se constată că susținerile lui Teodor Daniilescu sunt întemeiate, căci martori ascultați arată că în adevăr Tinca Pandeli avea să dea acestuia o sumă de bani și cu ocaziunea împăcării lor chitanțele posedate de Theodor Daniilescu au fost rupte și că așa se explică pentru ce Theodor Daniilescu a plătit numai 900 lei, în numerar;

Considerând că afară de aceasta, de oarece părțile nu au cerut să se facă o evaluare a imobilului în litigiu, câtă să socotim valoarea imobilului egală cu aceea o avea în momentul partajului, de oarece din momentul când a avut loc partajul între frații Daniilescu și până în momentul evicțiunii nu au trecut decât șapte ani, în care timp imobilul e preferabil că nici nu s'a depreciat nici nu a crescut ca valoare;

Că, prin urmare, nu este întemeiată susținerea pârâ-

tului că de vreme ce Theodor Daniilescu a suferit o pagubă reală numai de 900 lei (nouă sute) el urmează să îl despăgubească numai cu $\frac{1}{2}$ din această sumă;

Având în vedere că paguba suferită de reclamant a fost de jumătate din imobilul evaluat prin actul de partaj la 4000 lei, adică de 2000 lei, iar nu de 900 lei, cum susține pârâțul, căci trebuie ținută în seamă nu suma plătită pentru a evita o evicțiune, ci valoarea imobilului în momentul evicțiunii și care, în speță, întrucât nu s'a cerut a se face o evaluare în momentul evicțiunii câtă să o estimăm egală cu valoarea ce imobilul avea în momentul partajului;

Considerând dară că paguba suferită de Theodor Daniilescu este concretizată prin evicțiunea lui dela o jumătate a imobilului pus în lotul său și că nu tribunalul e dator să se ocupe cât la costat pe Daniilescu în realitate această evicțiune, nici să intre în cercetarea obligațiunilor pecuniare, morale, etc. ce el și ar fi luat față de Tinca Pandeli spre a evita evicțiunea;

Având în vedere că afară de acest cap de cerere reclamantul mai pretinde ca fratele său Ion Daniilescu să-l despăgubească:

a) Cu suma de 31 lei (treizeci și unu) timbre pentru cererea de chemare în garanție făcută în procesul intentat de Tinca Pandeli;

b) 124 lei 90 bani cheltueli de timbre la Curtea de apel tot în acest proces;

c) 99 lei, jumătate din taxa la care a fost condamnat ca taxe de timbre și amendă în procesul intentat de Tinca Pandeli, întrucât dânsa s'a servit de act de pauzitate;

d) 100 lei (una sută) plata avocatului tot în acel proces și

e) 1000 lei (una mie lei) daune suferite din cauza pierderii de timp și cheltueli;

Considerând, că în ce privește suma de 31 lei, suma de 124 lei și 90 bani, și suma de 100 lei plata de avocat, de oarece din deciziunea Curței și din chiar recunoașterile părții se constată că în acest timp Theodor și Ion Daniilescu, erau tovarăși, și că au făcut împreună apelul, este presumpția puternică că aceste cheltueli au fost făcute de ambii frați, mai ales că Theodor Daniilescu nu a făcut dovada contrarie;

Considerând că întru cât privește plata sumei de 99 lei, cererea de asemenea nu este întemeiată, pentru că se constată că ambii frați au fost condamnați să plătească statului suma de 198 lei, și întrucât Teodor Daniilescu face dovadă că a plătit numai partea sa de 99 lei, rămâne ca celalt tovarăș să fie urmărit de către fisc;

Având în vedere și cererea reconvențională făcută de Ion Daniilescu, prin cererea înreg. la No. 17119/906;

Considerând că prin acea cerere Ion Daniilescu alegă că fratele său îi datorează 600 lei (șase sute) în baza înscrisului sub semnătură privată prin care se constată că ambii frați tovarăși au luat cu împrumut dela D-na Safta Toader suma de 1200 lei, care a fost achitată numai de dânsul, și dovadă despre aceasta este că înscrisul să află în mâinile sale;

Având în vedere că conform art. 1138 și 1139 cod. civil remiterea voluntară a titlului original făcută de creditor debitorului, dă proba liberațiunii, că remiterea voluntară a copiei legalizate a titlului lasă a se presupune remiterea datoriei sau plata, până la proba contrarie (art. 1138) și că «remiterea lucrului dat ca siguranță nu este de ajuns ca să facă a se presupune remiterea datoriei» (art. 1139);

Având în vedere că este constant în doctrină (vezi Planiol, t. 2, ed. II-a, No. 614; Alexandresco, vol. 6, pag. 715 și urm.) că dacă debitorul, căruia creditorul i-a remis titlul, are un codebitor solidar contra căruia vrea să recurgă spre a li face să îndure jumătate din datorie, dânsul trebuie să dovedească că titlul i-a fost remis în urma plăți făcute, căci numai faptul de a fi plătit îi deschide acțiunea recursorie contra codebitorului soli-

dar; singură posesiunea titlului fiind insuficientă de oarece posesiunea titlului e drept că îl apără contra acțiunii creditorului, dar nu îi deschide acțiunea recursorie contra codebitorului;

Considerând însă, că de oarece Teodor Daniilescu la care au rămas registrele comerțului—pentru care frații azi litiganți, erau tovarăși—nu le prezintă spre a se vedea când, de cine, cum, a fost plătită suma de 1200 lei; mai mult încă, dânsul declară că plata acestui înscris nu se găsește trecută în registre cari toate au rămas la el;

Că din toate aceste împrejurări și în lipsă de alte dovezi contrarii rezultă că numai Ion Daniilescu a plătit suma de 1200 lei, datorită de ambii frați, d-nei Safta Teodor, căci dacă amândoi frații ar fi făcut această plată, cum ei în acel moment erau tovarăși operația urma să fie trecută în registre;

Considerând că așa fiind, primul punct din cererea reconvențională a lui Ion Daniilescu este fondat, cată a fi admis și obligat reclamantul să despăgubească pe Ion Daniilescu cu suma de lei 600 (sease sute) adică jumătate din suma totală de 1200 lei plătită.

Având în vedere și al doilea cap de cerere din cererea reconvențională, prin care Ion Daniilescu pretinde 112 lei, adică jumătate din prețul plătit de el d-nei Anica Pădure, pentru a cumpăra un loc care căzuse în lotul său prin actul de partaj autentificat de Trib. Covurlui la No. 878/901 și de care fusese evins în urma revendicării făcută de d-na Anica Pădure;

Având în vedere că din lucrări și din actele prezentate se constată în adevăr ca la 18 Decembrie 1899, încă de pe când erau tovarăși frații Daniilescu, Anica Pădure le-a intentat o acțiune în revendicare a unei jumătăți de stâneni din imobilul ce ei stăpâneau în mod indiviz;

Având în vedere că Teodor Daniilescu nu contestă că fratele său a fost evins de Anica Pădure, ci susține că locul acela nu făcea parte din locul coprins în actul de partaj și căzut în lotul lui Ion Daniilescu, ci era cotropit de dânsii și nu a fost ținut în seamă la partaj;

Considerând că întru cât Teodor Daniilescu nu face dovada celor susținute și întru cât e cert și netăgăduit că imobilul în chestiune a fost cotropit pe timpul când ambii frați erau în tovarășie și a fost stăpânit de dânsii, iar la desfacerea tovarășiei a fost pus în lotul lui Ion Daniilescu;

Având în vedere că Ion Daniilescu pentru a nu fi evins de Anica Pădure a dat acesteia suma de 225 lei, că prin urmare cererea pârâtului este întemeiată și cată a fi admisă, condamându-se Teodor Daniilescu la plata sumei de 112 lei 50 bani, adică la jumătate din suma totală cu cât se constată că Ion Daniilescu a cumpărat această porțiune de loc dela Anica Pădure;

Considerând că sumele datorite în modul acesta de frații Daniilescu unul altuia sunt lichide și exigibile, că deci urmează a se compensa de drept în virtutea art. 1143 și următorii din codul civil;

Având în vedere și cererea de daune și cheltueli de judecată făcută de ambele părți. Tribunalul ținând seamă că procesul este între frații și întru cât ei au avut amândoi daune, găsește că e drept să le compenseze;

Pentru aceste motive, redactate de d-l supleant George Angelescu, Tribunalul admite, etc.

(ss) I. G. Ianculescu și G. Angelescu

CURTEA DE CASAȚIE DIN BELGIA

Audiența dela 16 Martie 1905

Căsătorie.—Curtaj matrimonial.—Dreptul pețitorilor la un onorariu.—Inadmisibilitate.—Nulitatea obligației.

Contractul de curtaj matrimonial este ilicit, și ca atare, nu poate da loc la o acțiune în justiție.

(Din Sirey, 1908. 4. p. 22).

Observație —Chestiunea de a se ști dacă obligațiunea, care are de scop resplătirea serviciilor prestate de un terțiu pentru înlesnirea unei căsătorii, este sau nu licită, a dat loc la o vie controversă. Jurisprudența franceză și belgiană se pronunță, în genere, în sensul nulității acestei obligații, contrar jurisprudenței italiene (Cas. Neapoli, Sirey, 1905. 4. 5). Tot în sensul nevalidității acestei obligații s'a pronunțat la noi atât judecăt. ocol. Ploiești (Scriban) cât și tribunalul Ilfov. (Vezi *Curierul Judiciar* din 1902, No. 82 și din 1905, No. 85 cu observ. d-lui D. Alexandresco). Motivul ce se invoacă în sprijinirea acestei soluții este că intervenția interesată a unui terțiu (*proxeneta*) ar putea să aibă o înrăurire asupra consimțământului părților și să aducă o atingere libertății și moralității căsătoriei. Ori cât de puternice ar părea aceste motive, soluția contrară, admisă atât de Curtea noastră de casație, cât și de tribun. Ilfov și judec. ocol. III Iași, (*Dreptul* din 1899, No. 60; *Curierul Judiciar* din 1902, No. 69 și din 1903, No. 60; Bult. Cas. 1897, p. 6 urm. și Sirey, 1901. 4. p. 37), este însă mult mai juridică. A se vedea în acest din urmă sens, observațiile foarte judicioase publicate de d-l D. Alexandresco în *Curierul Judiciar* din 1902, No. 69 și în acel din 1903, No. 60. Vezi de același autor și *Tratatul său de drept civil*, tom. I, p. 552, 553 (ed. a 2-a), nota 3, unde chestiunea este studiată în toate amănuntele ei. Baudry-Lacantinerie et Barde, în *tratatul lor asupra obligațiilor* (ed. a 3-a) se pronunță în sensul validității obligației, citând decizia Curții noastre supreme mai sus menționată, care a fost publicată în Sirey, și referindu-se la părerea fostului nostru Director D-l D. Alexandresco. ISCOD

INFORMAȚIUNI

Anunțăm cu plăcere că s'a terminat de imprimat *REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE* întocmit de d-l avocat I. C. Barozzi.

Această mare și utilă lucrare a fost examinată de d-l Prim-pesedinte al Înaltei Curți de casație care a încuviințat tipărirea. Volumul I cuprinde atât autorizația sa cât și prefața d-lui Ciru (Economu, Procurorul-general al Înaltei Curți de casație și Directorul ziarului nostru).

Prețul câtorpatru volume este de lei 60, broșate. Pentru cei ce doresc a le avea legate vor trimite în plus pentru legătura în pânză lei 8; cu piele la cotor lei 12, iar cu piele peste tot flexibilă lei 14.

Depozit la ziarul *Curierul Judiciar*, care le expediază la cerere, contra valoare, mandat postal sau ramburs.

A apărut:

CODUL GENERAL AL JUDECĂTORULUI DE OCOL, adnotat de d-l Em. Dan, cuprinzând toate legile date în competența sa. Prețul 8 lei broșat; 10 lei legat în pânză, 11 în piele flexibilă.

Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept, contra valoare, mandat postal sau ramburs.

Peste câteva zile va apare o Nouă ediție a legi Timbrului, comentată și adnotată cu jurisprudență de d-l Corneliu Botez, Președinte la Tribunalul Covurlui.